

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ

ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

**Μονοήμερα προγράμματα: 9:00πμ-13:30μμ
9:00-16:30 πμ**

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΕΠΙΠΕΔΟ	ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΜΕ ΝΑΠ ΠΕ/ΕΑΑ
<p style="text-align: center;">ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ</p> <p><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u></p> <p>Τα προγράμματα της θεματικής ενότητας «Οικοσυστήματα: Χλωρίδα – Πανίδα στη χερσόνησο Ακρωτηρίου» έχουν ως στόχο την εμπέδωση βασικών περιβαλλοντικών και οικολογικών εννοιών των μαθητών σε σχέση με τα οικοσυστήματα. Μέσα από μελέτες στο πεδίο, να γνωρίσουν τα χερσαία οικοσυστήματα (αλυκές, λίμνες, δάση, λιβάδια, θαμνώνες κ.ά) τη χλωρίδα και πανίδα τους καθώς και να κατανοήσουν τον τρόπο λειτουργίας και τις πολύπλοκες σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στους παράγοντες που τα συνθέτουν (βιοτικοί, αβιοτικοί παράγοντες). Επιπλέον επιδιώκεται μέσα από τη δική τους εμπλοκή να συνειδητοποιήσουν το ρόλο και την ευθύνη που ο καθένας φέρει σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο για τη διατήρηση και την προστασία τους.</p> <p>Ορολογίες και έννοιες: οικοσύστημα, αρωματικά φυτά, περιβάλλον, χλωρίδα, πανίδα, ενδημικά φυτά, τροφική αλυσίδα, μεταναστευτικά πουλιά, επίπεδα βλάστησης, βιώσιμη ανάπτυξη, Ευρωπαϊκή οδηγία, βιοποικιλότητα κ.α</p>	<p>A. Η χλωρίδα στο Ακρωτήρι και τα φυτά που κινδυνεύουν με εξαφάνιση</p> <p>B. Η μετανάστευση πουλιών στη χερσόνησο Ακρωτηρίου</p> <p>Γ. Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Φύση 2000» και η προστασία φυσικών οικοτόπων</p> <p>Δ. Η παραγωγή δασικών και αρωματικών φυτών</p>	<p>Γυμνάσιο Λύκειο Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση</p> <p>Γυμνάσιο Λύκειο Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση</p> <p>Γυμνάσιο Λύκειο Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση</p> <p>Γυμνάσιο Λύκειο Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση</p>	<p>Τα προσφερόμενα προγράμματα σχετίζονται, όσον αφορά το περιεχόμενο, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΔΑΣΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • τη δομή και λειτουργία του δάσους • τη μείωση του δασικού πλούτου • τους βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες • τη χλωρίδα, την πανίδα και τα ενδημικά είδη • τα ενδημικά φυτά, τις αιτίες μείωσης του πληθυσμού τους και η σημασία προστασίας τους • την ποικιλία των μορφών ζωής που συναντώνται στο δάσος (βιοποικιλότητα) • την ανάπτυξη δεξιοτήτων παρατήρησης, καταγραφής, σύγκρισης και ταξινόμησης μέσα από εργασία πεδίου • τη θετική στάση στην διατήρησης και προστασίας των φυτικών και ζωϊκών ειδών <p>ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • τους κινδύνους που απειλούν το δάσος (πυρκαγιά, υπερυλοτόμιση, υπερβόσκηση) • την η αποδάσωση και αποψίλωση • την η έλλειψη φυτικής κάλυψης του εδάφους <p>ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • η εξάντληση των φυσικών πόρων και ο ανθρώπινος παράγοντας • καταναλωτικές συνήθειες και τρόπος συμβολής τους στην προστασία του περιβάλλοντος <p>ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • τα κριτήρια με βάση τα οποία μια περιοχή ανακηρύσσεται σε προστατευόμενη • τις αλληλεπιδράσεις των διαφορετικών οργανισμών μεταξύ τους και με το περιβάλλον τους

			<ul style="list-style-type: none"> • την σύνδεση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με υποβάθμιση βιοποικιλότητας • τους κινδύνους και τις απειλές για τα σπάνια είδη της Κύπρου • την ανάγκη προστασίας της βιοποικιλότητας για τις επόμενες γενιές • τα προβλήματα στη διαχείριση προστατευμένων περιοχών απο συγκρουόμενα συμφέροντα <p>ΝΕΡΟ</p> <ul style="list-style-type: none"> • το νερό ως πηγή ζωής • την έλλειψη νερού • το ρόλος του νερού στη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας • τη σχέση βροχόπτωσης και ροής νερού με το ανάγλυφο μιας περιοχής. <p>ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • την συσχέτιση περιβάλλοντος με κοινωνική και πολιτιστική ζωή ενός τόπου • συνειδητοποίηση της ανάγκης για αειφόρο ανάπτυξη <p>ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • τα είδη του τουρισμού και οι επιδράσεις τους • την ανάγκη προστασίας περιοχών από την άναρχη τουριστική ανάπτυξη • την παρατήρηση αειφόρου και μη αειφόρου πολιτιστικής και περιβαλλοντικής διαχείρισης μιας περιοχής.
<p>ΙΣΤΟΡΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ</p> <p><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u> Τα προγράμματα της θεματικής ενότητας «Ιστορία, Πολιτισμός και Τοπική Κοινωνία» έχουν ως στόχο οι μαθητές να γνωρίσουν τον πολιτισμό, την ιστορία και την τοπική κοινωνία του Ακρωτηρίου και να συνειδητοποιήσουν ότι ο πολιτισμός και η ιστορία κάθε περιοχής αποτελούν διαστάσεις αλληλένδετες με το φυσικό περιβάλλον της κάθε περιοχής. Επιπλέον, μέσα απο την εμπειρική και βιωματική ενασχόληση οι μαθητές να κατανοήσουν</p>	<p>A. Η καλαθοπλεκτική στην Κοινότητα του Ακρωτηρίου</p> <p>B. Η δημιουργία της χερσονήσου Ακρωτηρίου και οι πρώτοι κάτοικοι</p>	<p>Γυμνάσιο Λύκειο Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση</p> <p>Γυμνάσιο Λύκειο Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση</p>	<p>Τα ζητήματα διερεύνησης σχετίζονται, όσον αφορά το περιεχόμενο, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • την αξία της βιοποικιλότητας τόσο για τον ίδιο τον άνθρωπο όσο και για το φυσικό περιβάλλον • τη σύνδεση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με την υποβάθμιση της βιοποικιλότητας • την ανάγκη προστασίας της βιοποικιλότητας για τις επόμενες γενιές • τα προβλήματα στη διαχείριση προστατευμένων περιοχών που προκαλούνται απο τα συγκρουόμενα συμφέροντα <p>ΝΕΡΟ</p>

<p>την σημασία και την αναγκαιότητα προστασίας και διαφύλαξης της ιστορίας και του πολιτισμού μας ως σημαντικότερων παραγόντων για την εξέλιξη του ανθρώπου, αλλά και να αντιληφθούν και να συνειδητοποιήσουν το ρόλο του φυσικού περιβάλλοντος ως παράγοντα διασφάλισης της αειφορίας των τοπικών κοινωνιών.</p> <p>Ορολογίες και έννοιες: ιστορία, τοπική κοινωνία, τοπικοί πληθυσμοί, πολιτισμός, καλαθοπλεκτική, αειφορία, διατήρηση, βιότοπος, έλος, υγρότοπος, αποξήρανση, παραδοσιακά επαγγέλματα, πολιτιστικό και κοινωνικό περιβάλλον, χερσόνησος, ιζηματογενείς πετρώματα, απολιθώματα, τεκτονικές πλάκες, ενδημικό είδος, νεολιθική εποχή, κυνηγοί-τροφοσυλλέκτες, νάνος ιπποπόταμος κ.ά</p>			<ul style="list-style-type: none"> ο ρόλος του νερού στη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας μιας περιοχής τις σχέσεις βροχόπτωσης και ροής νερού με το ανάγλυφο μιας περιοχής <p>ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> την συσχέτιση περιβάλλοντος με κοινωνική και πολιτιστική ζωή και δημιουργία τα ήθη και έθιμα σε σχέση με το παρελθόν και συσχέτιση τους με το περιβάλλον τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η πολιτιστική κληρονομιά από την περιβαλλοντική υποβάθμιση. την αλληλεπίδραση με τους κατοίκους της περιοχής και την καταγραφή της «άγραφης» τοπικής γνώσης και πληροφορίας σχετικά με την ιστορία, την παράδοση και την εξέλιξη της περιοχής <p>ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στα στοιχεία που αποτελούν το περιβάλλον μιας πόλης και στα στοιχεία που αποτελούν το περιβάλλον μιας μικρής κοινότητας ή χωριού τις διαφορές ανάμεσα στον τρόπο ζωής των κατοίκων μιας πόλης και ενός χωριού
<p>ΝΕΡΟ- ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ</p> <p><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u> Τα προγράμματα της θεματικής ενότητας «Νερό-Υγροβιότοποι» έχουν ως στόχο οι μαθητές να αποκτήσουν βασικές περιβαλλοντικές και οικολογικές έννοιες σχετικές με το νερό και τους υγροβιότοπους. Επίσης να κατανοήσουν τη σημασία του νερού ως βασικό στοιχείο της ζωής, τη σύνδεση του με σχεδόν όλες τις φυσικές αλλά και ανθρώπινες ενέργειες και να αναπτύξουν το αίσθημα ευθύνης και δράσης τόσο σε προσωπικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.</p> <p>Ορολογίες και έννοιες: κύκλος νερού, ανακύκλωση, αφαλάτωση, εξοικονόμηση νερού, λειψυδρία, υδροδότηση, υγρότοπος, υδρόβια πουλιά, υφάλμυρος, αλόφυτα,</p>	<p>A. Το νερό και η σημασία του στην ανθρώπινη ζωή * Το πρόγραμμα ξεκινά από το ΚΠΕ Ακρωτηρίου και συνεχίζεται στο μουσείο νερού του ΣΥΛεμεσού. Με ειδική συνεννόηση με τα σχολεία μπορεί να διεξαχθεί μόνο στο ΚΠΕ ή μόνο στο μουσείου νερού</p> <p>B .Οι υγροβιότοποι του Ακρωτηρίου και η σημασία τους</p>	<p>Γυμνάσιο Λύκειο Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση</p> <p>Γυμνάσιο Λύκειο Τεχνική – Επαγγελματική</p>	<p>Τα ζητήματα διερεύνησης σχετίζονται, όσον αφορά το περιεχόμενο, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> τα κριτήρια με βάση τα οποία μια περιοχή ανακηρύσσεται σε προστατευόμενη την εξάρτηση των διαφόρων μορφών ζωής με το περιβάλλον τα προσαρμοστικά χαρακτηριστικά που αναπτύχθηκαν λόγω του περιβάλλοντος πληροφόρηση για τα σπάνια και απειλούμενα είδη και τους κινδύνους που τα απειλούν τη σύνδεση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με την υποβάθμιση της βιοποικιλότητας τη μελέτη και την εκτίμηση οικοσυστημάτων τη χρήση συστημάτων αναγνώρισης και ταξινόμησης ζωντανών οργανισμών <p>ΝΕΡΟ</p>

<p>τύρφη, αμμοθίνες, αειφορία, θαλάσσιες χελώνες, οικότοπος, τροφική αλυσίδα, περιβαλλοντική διαχείριση, απειλούμενο είδος, διατήρηση, πηγές μόλυνσης, πετρελαιοκηλίδα, υπεραλίευση κά</p>	<p>Γ. Τα παράκτια οικοσυστήματα και η αναπαραγωγή των θαλάσσιων χελωνών στις παραλίες του Ακρωτηρίου</p>	<p>Εκπαίδευση</p> <p>Γυμνάσιο Λύκειο Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • τον κύκλο του νερού • το νερό ως πηγή ζωής • τις αιτίες και συνέπειες απο έλλειψης νερού • τρόποι εξοικονόμησης νερού • το ρόλος του νερού στη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας • νερό και πολιτιστική κληρονομιά • το διαχρονικό πρόβλημα λειψυδρίας στην Κύπρο • τη σχέση βροχόπτωσης και ροής νερού με το ανάγλυφο μιας περιοχής • τις αιτίες μόλυνσης και ρύπανσης του νερού και τις επιπτώσεις της στα οικοσυστήματα. <p>ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • την έννοια της ερημοποίησης και οι συνέπειες της • τη σχέση μη αειφόρου εκμετάλλευσης εδάφους με την ερημοποίηση <p>ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • τα είδη του τουρισμού και οι επιδράσεις τους • την ανάγκη προστασίας περιοχών από την άναρχη τουριστική ανάπτυξη • τον εντοπισμός στοιχείων αειφόρου και μη αειφόρου περιβαλλοντικής διαχείρισης μιας περιοχής <p>ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • την επίδραση του περιβάλλοντος στην πολιτιστική δημιουργία • ήθη και έθιμα σε σχέση με το παρελθόν και συσχέτιση τους με το περιβάλλον • τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η πολιτιστική κληρονομιά από την περιβαλλοντική υποβάθμιση • την αλληλεπίδραση με τους κατοίκους της περιοχής και η καταγραφή της «άγραφης» τοπικής γνώσης και πληροφορίας σχετικά με την ιστορία, την παράδοση και την εξέλιξη της περιοχής
--	--	---	--

* Όλα τα προγράμματα έχουν διαθεματικό χαρακτήρα με στόχο την ολιστική και διεπιστημονική διερεύνηση των ζητημάτων στα οποία αναφέρονται. Πέραν από τη γνώση, στοχεύεται η καλλιέργεια αειφόρων αξιών, στάσεων και συμπεριφορών σε σχέση με το θέμα του προγράμματος.